Ч. 299 (14.196). Львів, пятниця 8. листопада 1935.

Poсztowa opłata opłacona ryczałtem

Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504·060. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-36. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Зміна залізничої тарифи.

Тижневі і місячні білети.

ВАРШАВА, 7. 11. ПАТ. Згідно з новою програмою уряду управа залізниць підготовляє зміну особової і товарової тарифи. Праці над зміною нової особової тарифи вже кінчаться. Подешевіють теж білети у підміськім і середнім руху до 200 км. З тижневих білетів зможуть користати не лише робітники, як було дотепер, але всі подорожні. Ціна тижневих білетів буде рівнатись ціні трьох білетів на одноразовий переїзд; ціна місячних білетів буде рівнятись ціні 12 одноразових білетів на основі нової залізничої тарифи. Праця над зміною товарової тарифи йде у прискореному темпі.

Анґлія хоче розбити золотий бльок.

ОСЛАБЛЕННЯ ЛЬОКАРНЕНСЬКОГО ДОГОВОРУ

РИМ, 7. 11. ПАТ. „Джіорнале д' Італія“ обговорюючи теперішню міжнародню ситуацію твердить, що перемиря, над яким має працювати Анґлія і Франція нині незвичайно важко осягнути. Санкції підсилюють опір Абісинії, а одночасно не спонукують Італії до уступок. У висліді не можна здійснити пляну льокалізації італійсько-абісинського конфлікту. Крім цього можна зауважити ділання сил, що не мають нічого спільного зі справедливістю і договором Ліґи Націй. Іде тут про тенденції англійців, що хочуть розсварити Францію й Італію та розбити золотий бльок. Це видвигнуло би Льондон на становище світового банкиря. Промови премієра Болдуїна, що заповідають збільшення морських зброєнь, змушують інші держави з Ліґи Націй відповідно збільшувати власні зброєння, і не виключене, що одного дня Анґлія виступить з Ліґи Націй і тоді члени Ліґи мусітимуть розпоряджати відповідними морськими силами, щоб підтримати авторитет Ліґи. В останньому часі В. Британія скріпилась на Середземному морі, завдяки договорам, що їх заключила з Францією. Італія мусить собі на передодні морської конференції усвідомити, яку ситуацію витворюють для неї нові англійські зброєння на Середземному морі та останні договори, що їх заключила Анґлія і Франція. Безсумнівно, нове положення на Середземному морі для Італії некорисне та змушує її до нової орієнтації. Треба також запитатись, як поміститься комплекс англійсько-французьких договорів у рямах льокарненського договору. Вже нині можна ствердити, що ці договори дозволяють на таку інтерпретацію, яка мусілаб змінити становище поодиноких сигнатарів льокарненського договору. Врешті треба вияснити — закінчує „Джіорнале д'Італія“, — яке є відношення договорів до римського договору, що передбачує обовязок співпраці і французько-італійської консультації у всіх питаннях, які мають европейське значіння.

Анґлія, Франція і Німеччина порозуміються щодо зброєнь.

ПАРИЖ, 7. 11. ПАТ. „Евр“ твердить, що незабаром після англійських виборів, заки ще зачнуть здійснювати великий плян зброєнь, британський кабінет за згодою французького уряду предложить німецькому урядові приязний демарш, який змагатиме до того, щоб канцлер Гітлер погодився на деякі обмеження у зброєннях Німеччини. Справу цю могли би поладнати мировим порозумінням між Францією, Анґлією і Німеччиною. Цей демарш зроблять мабуть під кінець цього місяця.

200 міліонів фунтів коштуватимуть Анґлію зброєння.

ЛЬОНДОН, 7. 11. ПАТ. Згідно з „Дейлі Телеграф“ програму зброєнь сфінансують позичкою 200 міліонів фунтів стерлінґів. Щоденник додає, щоб не занепокоювати публичної опінії такою цифрою, що уряд застановляється меншбільше над сумою 70 міліонів. Решту квоти дістануть при помочі збільшення емісії скарбових бонів.

Пекольна машина на чесько-польському пограниччі.

Празький щоденник „Народні Лісти“ повідомляє, що 3. листопада ц. р. в 1. год. в ночі на мості, що лучить польський і чеський Тешин, вибухла пекольна машина. Невідомі люди поклали цю машину в долішній частині власне мосту на чеському боці. Пекольна машина вибухла коло будки чеської сторожі та легко ушкодила міст.

Відкриття нового клайпедського соймику.

У ПРЕЗИДІЇ САМІ НІМЦІ.

КЕНІҐСБЕРҐ, 7. 11. ПАТ. З Клайпеди повідомляють: Перше засідання клайпедського соймику відбулось при вщерть виповненій салі. Багато осіб, що не могло дістатись до будинку, дожидало на вулиці вислідів засідання. На відкриття нарад прийшли: ґенеральний німецький консуль і представники совітського, естонського і норвежського консуляту.

Підчас нарад вибрано президію нового клайпедського соймику в такім складі: предсідник — Бальдшус, 1-ий віцепредсідник — Бетке, 2-ий віцепредсідник — Моніен, секретарі — Пфайфер, Берґенс і Дітшмінс. Усіх їх вибрали зі списку німецької єдности.

Дайте доказ, що памятаєте про інвалідів У.Г.А.!

Парада і страх у Москві.

Львів, 7 листопада 1935.

Коли пишемо ці рядки — на „Красной Площади“ у Москві йде велика парада: спікер у кількох мовах передає світові подробиці, що торкаються величі манїфестуючої військової сили єдиної соціялістичної республики. Який знаменний образок: сьогодні, у 18-ті роковини соціялістичної революції в Росії, тріюмфуючий червоний соціялізм святкує свою перемогу — військовою парадою, вірно по зразку мілітаристичних буржуазійних держав. Старорежімна Росія моглаб теж без ніяких докорів совісти перейняти ту параду на свій рахунок: адже ті самі совітські достойники, які тому 18 літ, 7 листопада 1917 року, ганялись по вулицях Москви, здирали старшинам погони, сьогодні парадують зі старшинськими відзнаками: бо червона соціялістична революція з 1917-го року, яка йшла під гаслами „далой афіцири“ і „да здравствует товаріщ командір“, докотилась до декрету з 22 вересня 1935 про реставрацію „чінов“. Попередив ту „соціялістичну реформу“ декрет з 4 вересня ц. р. про введення до шкіл наукових ступнів (нот), „кондуїтного журналу“, позашкільного надзору ... мундурів. Старий, російський мундур дочекався своєї реґабілітації. І хоч може маршал Суворов чи Кутузов перевертається у гробі, чуючи команду „маршала“ Ворошілова, проте приємно їм знати, що їх маршалківський ступінь стоїть сьогодні на найвищому щаблі російської соціялістичної державної машини. І коли пригадаємо, що керманич ресорту безбожництва Ярославскій заповів недавно, що внедовзі буде у Москві скликаний православний собор для вибору патріярха всесоюзної православної церкви, то й графові Уварові приємно спочивається у могилі: на всій лінії відживає і перемагає його безсмертна формула: „самодержавіє, православіє, народность“. Ледви 18 літ минуло від часу, коли повалено ті три божища російської імперії, ледви 18 літ минуло від часу, коли — здавалося — камінь на камені не залишиться з тих трьох підвалин єдиної неподільної Росії, — а вже всі три вони, як Фенікс із попелу, воскресають, творючи надалі ідейний зміст тієї монстр-держави.

І разом із цим червона Росія щораз більше схожа до давньої білої Росії: не тільки мундурами й гнетом і терором і безграмотністю і розмахом та містикою, що чарує західно-европейських каботинів, — але і справжньою своєю суттю, справжнім своїм внутрішнім спорохнявілим змістом. Згідно з системою реставрувати всі старі російські державні „імпондерабілія“, 18-ті роковини большевицької революції від

святковано військовою „ґалівкою"; вона має засвідчити перед світом державну силу Совітів, ту силу, на яку злакомились всі оборонці нинішнього „версайського" порядку, від ультра-республиканської Франції та ультра-демократичної Чехословаччини, до ультра-монархічної Румунії включно. Чи справді маршируючі лави червоних військ у дефіляді сьогоднішньої паради у Москві представляють силу, таку силу, що варта задля неї компромітуватись Лізі Націй і її ідеям і демократичним державам і поважним европейським державним діячам — приязню з Совітами і сидженням за одним столом нарад та одним столом бенкету з п. Літвіновим?!

„Почуття страху змушує Совіти як найвидше закінчувати поворот до історично окреслених та історично випробованих традиційно-російських форм. Це лінія „найлекшого спротиву", тим лекша, що большевицька, що революція після кількох невдалих спроб тих форм не знищила, тільки вкоротила їх та подекуди викривила і — підкреслила. Почуття страху сторчить також у зручній безличності і крикливому цинізмі останніх ходів Москви на „комінтернівському відтинку" (читай: у закордонній політиці СССР), бо і ту безличність і той цинізм зроджений почуттям розпуки, коли банкрут знає, що не має вже нічого втратити. Той, хто уявить собі політичну ситуацію СССР і хто хоч трохи знає господарську ситуацію у СССР (не в „Пшеґльонду Всходнього" ані пропаґандивних закордонних совітських видавництв, але офіціяльних краєвих публікацій), — той зрозуміє, що страх і розпука керманичів совітської держави не є безпідставні. Тому совітський державний механізм мерщій „орґанізує сильну родину", мерщій помпує ніґілістично-гумовий мішок „патріотизму нашої великої Батьківщини", мерщій нобілітує червону шляхту-бюрократію („кадри" і „знатние люди"), іменує шльосарів і підстаршин полковниками і капітанами, врешті мундурує СССР, витягаючи пережерті молями і цвинтарними хробаками мундури небіщиків царської Росії. А все це має одно на меті: втримати у каторжній єдности („єдіная неделімая") розхитаний і неминуче розпадаючий конґльомерат країв і народів, стиснений обручами міліонової внутрішньої армії — ҐПУ, поліції, шпиґунів, катів і бюрократії, цементований міліонами вбивств, голодом, колективізацією, Соловками і Магнітоґорсками.... Страх і безличність. Страх внутрі, — безличність назовні. Ось психічні мотори політики СССР..."*)

Вищенаведена цитата кидає трохи інше світло на нинішню параду перед Кремлем, ніж красномовні коментарі спікера московської радіостації. Не сумніваємося, що чимало осіб в Европі слухало тієї сьогоднішньої авдиції з роззявленим ротом: аде чи мало було у тій самій Европі звеличників непереможної сили Росії Романових ще на початку 1917-го року, ще напередодні революції, — мало того, — ще у жовтні 1917-го, коли потоками лились красномовні слова Керенського!?

Правди словами не закрити, — не приглушить її і стукіт чобіт червоних військ на московській параді.

*) „Wschód", kwartalnik poświęcony sprawom Wschodu. Варшава, вересень-листопад 1935. Доречі: це один із найкращих і найцікавіших польських журналів з багатим інформаційним матеріялом та т. зв. прометеївською ідеольоґією.

З польської преси.

Українська молодь.

В останньому числі варшавського „Бунту Млодих" (чч. 19.—20. з 5. ц. м.), у циклю статтей *„Куди йдуть молоді"*, статтю п. н. *„Українська молодь"* помістив, на запрошення редакції, Іван Кедрин. Стаття дуже обширна, займає повні дві сторінки того великого часопису.

Починається та стаття увагами про нехіть польського громадянства торкатися теми української молоді і про причини того явища. Потім читаємо:

„Кажуть, що найважче зробити часами річ найлекшу. Здається, що в усіх кручених стежок, які ведуть до ядра пізнання, у чому полягає суть т. зв. проблеми української молоді, найдоцільнішою стежкою, найвигіднішою точкою виходу буде устійнення, що українська молодь, як кожна інша молодь на широкому світі, є тільки — молодю. Може воно звучить трохи банально, а проте висновки, що йдуть з тієї банальної правди, стоять інколи у яскравій суперечності з засобами, що їх покликані (польські) чинники стосують до української молоді. Бо з поняттям молоді лучиться нерозділько все те, що зовемо молодечим ідеалізмом і темпераментом, молодечим браком розважности і рівноваги, молодечим нахилом до пересокравлювання, замилування до екстремів, молодечою буйністю і вибуялістю, браком пошани до т. зв. тривких вартостей і т. зв. мурашиної орґанічної праці, захопленням для високих гасел, браних у буквальному розумінні і трактованих як вимоги хвилини, — підсвідомим замилуванням до всього, що таємниче і — заборонене, та свідомою бриддю до всього, що втерте й залеґалізоване, молодечою легковірністю у все те, до чого лине молодеча душа, та що хоче приподобатись молодечому серцю, а глибокою нехітю до менторства, яке покликується на досвід „старших", — та що за тим іде: з глибокою нехітю і отвертим бунтом супроти старших. З поняттям молоді лучиться замилування до ризика і легковаження власного життя, і полет думки, що на межу граничить з анархією, нахил на всіх явищах життя набивати печатки доктрин, і пламенна віра у доктрини, милі психічному комплексові молодця. Та поруч із ствердженням, що українська молодь є тільки молодю, треба також ствердити, що вона є молодю з повоєнної епохи XX. ст.: що несе на собі всі тіноторійні відомі додатні і від'ємні прикмети, які характеризують сучасну молодь у цілому світі.

В той спосіб на цілість образу української молоді складаються три чинники: 1) вроджені природні прикмети молодечого віку, 2) специфічні прикмети, викликані наслідками воєнного катаклізму та 3) специфічні умовини українського життя, з історією України XX. ст. і сучасними політичними та культурно-господарськими відносинами..."

Дальші виводи присвячені ближчому описові й аналізі тих трьох точок. Ширше призадумується над впливами і течіями, які діють сьогодні на психіку молоді у цілому світі та зокрема на українську молодь та подає потрясаючий образ моральних і матеріяльних відносин, серед яких живе та молодь.

...У світлі всіх тих явищ: глибокого духового розладдя, племенного патріотизму, марева голоду після виходу зі шкільних мурів, крівавлення у боротьбі, яка не тільки кує крицеві характери, але й ломить їх і родить запроданців, у світлі тієї величезної матеріяльної нужди, серед якої українська академічна молодь мусить учитися і веґетувати без ніяких виглядів поправи екзистенції, у світлі тих сизифових зусиль творити леґенду героїзму, таку могутню, щоб горі дном перекинула цілу дійсність, — на тлі того всього у цілій повноті яскраво видніє безмірна траґедія української молоді..."

Після того автор пригадує життя і боротьбу передвоєнної української молоді. Окрему увагу присвячує явищу українського післявоєнного підпілля, з його психольоґічними та фактичними висновками. Автор ставить і розвиває тезу, що

„проблема революційного підпілля є найтісніше звязана з проблемою молоді, а проблема української молоді безпосередньо і нерозривно звязана з загальною українською політичною й господарською ситуацією".

Потім згадує про найважніші моменти діяльности підпілля і про неначе переломові моменти — „пацифікацію" з 1930. р. та самбірський процес. Трохи ширше зупиняється на явищу конфіденціоналізму і провокації у середніх школах. Як чергову причину занепаду націоналістичних впливів серед молоді вважає закордонні події — на Сов. Україні та в европейському Заході, аналізуючи вплив націонал-соціялізму. Після того дає широкий нарис фактичної ситуації у Польщі на відтинку освітньо-шкільнім (справа утраквізації шкіл, дух школи, підручники, боротьба за університет, нумерус клявзус, остракізм щодо посад) та відтинку фізичного виховання (розвязання „Пласту" і т. п.). Кінчає висновком:

„...Проблема української молоді є проблемою пар екселянс політичною. Або польська державна політична думка освідомить собі цю правду і сконструує для себе плян її політичної розвязки, беручи тут під увагу повні сучасні українські національні тенденції (некоче суперечні з польською державною рацією), або потрактує проблему молоді, як малий окремий відтинок, незалежний від цілости української проблеми. У тому останньому випадку булоб це збоченням на манівці. Навіть справу сільської кооперативи в якійсь Пипідівці годі розглядати без засадничого підходу до цілости української проблеми. Тільки сміливе і ширше розуміння зробить з проблеми молоді частину цілости, а не навпаки. Схоплювання проблеми молоді української, як частини, незалежної від цілости, та експериментування над розвязкою тієї нібя незалежної справи, булоб жалюгідним її викривленням. З однаковою шкодою для обидвох сторін, польської і української, та з найбільшою — для самої молоді".

Українська шкільна політика.

(Реферат, виголошений на Педагоґічному Зїзді 3. листопада 1935. р.)

III.

„ДЕРЖАВНЕ ВИХОВАННЯ" І ШКІЛЬНА ПРАКТИКА.

Не є темою цього реферату подрібна аналіза тез „державного виховання", проголошених пп. міністрами освіти, ані висловлених у педагоґічній польській літературі, хоч може й ефектовною і досить легкою була би критика обох вимог: „зіспоення з польською державою" і „свободи плекання рідної культури". Вважаю лише потрібним на цьому місці пригадати з цього приводу дві справи: 1) Ці тези у справах державного виховання є однобічні. На них українська педагоґічна і політична думка не то не мала впливу, але навіть не старалась його мати. Ніде досі не зустрічав я голосу ні в педагоґічній українській літературі, ні в публіцистиці, ані врешті у відповідальних виступах на парляментарному чи якому іншому терені, в якому дискутовано би і пробувано виставити якусь свою, позитивну українську тезу, за виїмком одної: катеґоричного заперечення доцільности і можливости державного виховання, заперечення без мотивів, або просто промовчування цієї вимоги. Стверджую, що навіть у розмовах відповідальних за шкільну політику українських діячів з польськими урядовими чинниками, ця справа не була ніколи всебічно, до самих її основ, продискутована. І врешті стверджую, що т. зв. практика державного виховання, яка дуже далеко відбігає від проголошених чи писаних його тез, була просто наказана чи однобічно накинена. Те, що можна назвати проведенням державного виховання в українських школах, є випливом лише урядового натиску з урядового боку, натиску звичайно в інтерпретації нижчих державних функціонарів (візитаторів і інспекторів), і, далі, наслідком того, що ту інтерпретацію українські шкільні чинники прийняли до переведення без спротиву, чи без поважної дискусії. Від критики цього самого проведення стримуюся теж. Панове знаєте його аж надто добре з практики. 2) Друга пригадка це українська шкільна дійсність, яка є і не кращає, лише радше гіршає, та яка очевидно творить ті чуттєві імпондерабілія, що зробили неможливою всяку розумну дискусію про справу державного виховання поміж незалежною українською педагоґічною думкою та державними чинниками. А ця дійсність є: Полісся і Підляша навіть без науки релігії в рідній мові, Волинь без українських державних шкіл, не цілих пятьсот шкіл з українською мовою навчання на терені Східної Галичини замість колишніх 2.500, шкільний плебісцит і його практика, програми чи радше безпрограмовість в українських школах перш за все щодо навчання української мови й української історії, далі навчання історії і розказівництво в українських школах по польськи, і т. д. і т. д. Не диво, що постулят „державного виховання" зійшов на практиці на манівці, які у зіставленні з українською дійсністю не можна інакше назвати як **атрофією національних емоцій українського виховництва**. Так, те, що на практиці в ділянці державного виховання вимагається, чи те, що найрадше згадані нижчі функціонарі шкільної адміністрації хотіли би від української школи в цій царині „дістати", так дуже ріжниться від офіційних енунціяцій пп. мі-

...вістрів чи більш вдумчивих польських педагогів, що його можна назвати лише атрофією всякої живої української національної ідеї.

Дам на це твердження лише одну одиноку ілюстрацію: плян навчання української історії в офіціяльних програмах для польських державних шкіл. Проєкт цієї програми з 1933. р. пише на вступі „у цілях навчання“:, „відомости про минуле і культуру національних меншин повинні прокинути у польській молоді зацікавлення культурою меншини та пошану для неї, а також прокинути в неї зрозуміння потреби громадянського співжиття з меншинами у рямцях державного життя. А молодь національної меншини повинна на підставі пізнання власного минулого у звязку з історією Польщі винести зі школи зжиття з польською культурою і пошану для неї“. Виконання цієї, зрештою досить оглядної і, можна сказати, з політичного боку, пристойної (для польських державних шкіл!) програми, передбачує в II. кл. ось які уступи, що відносяться до України (Руси): „Організація польської держави за Хороброго, його боротьби з Русею. Червона Русь: повстання міст, ривалізація Польщі, Угорщини і Литви, польські культурні впливи. Відзискання Червоної Руси. Розвиток культури на Руси. Берестейська Унія. Життя на Січи. Хотинь і Берестечко, значіння воєн Річи Посполитої з Козаччиною“. Це було у первісному проєкті з 1933. р. Нова програма (тимчасова) з 1934. р. залишає вже лише короля Хороброго з його боротьбою з Русею, далі відзискання Червоної Руси і козацькі „бунти“. Решту уступів скреслено. Окрім Польщі, яка займає в програмі центральне місце, нова програма бере під увагу майже всі европейські держави, одначе зовсім не бачить сходу Европи. Східна Европа це tabula rasa, а ціла та велика проблема схоплена лише як — „боротьба короля Хороброго з Русею“. Так само учні не можуть пізнати докладніше історії галицько-володимирської Держави. Повстає „діра“, в якій щезає 400 років, від кінця десятого століття до Казимира Великого. Врешті усунено уступ про життя на Січи і таким робом позбавлено школу змоги зазнайомити учнів з козацькою проблемою в її позитивному сенсі (боротьба з татарами). Зате нова програма приняла уступ п. наг. „Козацькі бунти“, хоча Польща у зборівській і гадяцькій умові признавала державність тих „бунтівників“!... У проєкті програми для III. кл. не подано ні одного уступу про Україну. А проте тут хронольогічно входить Мазепа і боротьба Козацтва з Москвою, національне відродження України і розвиток її культури у XIX. столітті. Мимохіть виринає питання: на чім має полягати це поручене у „цілях навчання“ взаємне пізнання польської „більшости“ з українською меншістю“? Так само у проєкті програми для кл. IV. (часи від 1914. р.) не подано нічого про Україну. Отже не найшов тут місце факт повстання Української Держави, яка всеж таки стояла у взаєминах з Польщею.

Тут не згадую програми навчання історії у народніх школах. Очевидно, таку програму можна вважати лише спробою звести українську національну ідею до якоїсь декорації, без сумніву в такому змислі непотрібної, а для нас лише образливої.

ЗАСАДНИЧЕ ПИТАННЯ.

Мимо такої шкільної дійсности, чи радше на тлі тієї дійсности, ставлю для теперішніх міркувань засадниче питання: **чи українська шкільна політика має видвигнути свої тези у справах державного виховання? Відповідаю: рішуче так.** Під двома умовинами: **що ці тези будуть поставлені у згоді з українською національною політикою і що вони не підуть нижче вимог української культурної соборности і національної єдности.** Є поважні, та для леґальної української шкільної політики рішаючі мотиви, які **кажуть шукати тут розвязки.** Кажуть попробувати цю колізію, яка істнує поміж польською державністю і українськими національними ідеалами на терені школи, **— розвязувати еволюційним шляхом.** Шлях революційної розвязки шкільного питання у теперішній історичній дійсності і на нашому терені відкидаю рішуче. А коли так, то льоґічним висновком з цієї засадничої тези є вимога, що українська шкільна політика тієї розвязки **шукати** мусить. Дотеперішнє „десінтересман“ у цих справах, як каже дотеперішній досвід, було шкідливе. Тут не конкретизую тез, які слід поставити з українського становища у справах державного виховання. Їх, на мою думку, повинно виробити інше тіло, ніж сьогоднішній Високий Зїзд.

В. Кузьмович.

...преса обчислює, що **тепер італійці займають більш як 18 міліонів 700 тисяч квадратових метрів абісинської території.** (Терен приблизно одного галицького воєвідства).

АДІС-АБЕБА, 7. 11. ПАТ. Абісинська влада подає, що абісинські війська всю ніч були в Макале, щойно вранці їх відкликано побоюючись летунських нападів.

ІТАЛІЙЦІ ЗВУЖУЮТЬ ФРОНТ.

ПАРИЖ, 7. 11. ПАТ. Те, що італійські війська зайняли на фронті Тіґре Салякляґа потверджує передбачування, що італійці хочуть зменшити довжину свого фронту та змусити абісинців евакуувати район Адіябо. Селякляґа здобули правильні відділи корпусу ген. Маравіня.

ЗАВЗЯТИЙ БІЙ НА ПІВНІЧ І ПІВНІЧНИЙ СХІД ВІД МАКАЛЄ.

АДІС-АБЕБА, 7. 11. ПАТ. Офіційні абісинські кола подають, що на північ і північний схід від Макале треває завзята партизантська битва. Італійцям вдалось учора ввечорі зайняти узгіря віддалене 11 км. від Макале та тіґреанці з армії раса Сеюма і раса Касен звідти їх виперли. Нині вранці італійці знову зачали марш вперед, абісинці без опору відступили. Абісинські урядові кола заявляють, що вночі абісинські відділи знову непокоїтимуть італійців. Тіґреанці незвичайно погорджують смертю. В битві вживають баґнетів, спис і пястуків, рідко тільки крісів.

Бої у Східній Г[illegible]риці.

ІТАЛІЙЦІ ЗА ВСЯКУ ЦІНУ ХОЧУТЬ ЗДОБУТИ МАКАЛЄ.

АСМАРА, 7. 11. ПАТ. В Асмарі кружляють поголоски, що **один визначний абісинський достойник перейшов до італійців.**

Ці поголоски потверджують переговори, що їх веде тепер цей достойник з італійською владою. Якщо ці поголоски булиб потверджені і переговори довели би до заключення договору, італійці малиб вільний шлях до Гарраpу.

ІТАЛІЙЦІ ЗАЙНЯЛИ БУЛИ МАКАЛЄ.

АДІС-АБЕБА. 7. 11. ПАТ. Офіційний абісинський комунікат подає, що ввечорі 5. листопада сильний італійський розвідчий відділ під командою еритрейця Зеґнице ввійшов до Макале, де тоді не було абісинських військ. **Вночі абісинці зробили сильний протинаступ і виперли італійців з міста.** Італійці оставили 10 вбитих і 4 ранених. Абісинці втратили 2 убитих і 2 ранених. Підчас бомбардування Горагаї на фронті Оґаденськім 7 вояків ранено, в тому 2 важко. В битві над Вебі Шебелі абісинці завзято опиралися, але коли їм не стало муніції, мусіли відступити. В битві по геройськи поводився начальник племени Дзелле Уґазнура, що завзято боронився перед італійцями й багатьох італійців убив. Коли не стало вже муніції, видав приказ відступити.

АСМАРА. 7. 11. ПАТ. Італійські літаки, що мають дуже сильні рефлектори відбувають нічні розвідчі лети, щоб вислідити рух абісинських військ, що відбувається головно вночі.

ІТАЛІЙЦІ ЗАЙНЯЛИ САЛЯКЛЯҐА.

ЛЬОНДОН, 7. 11. ПАТ. Райтер повідомляє з Асмари, що італійські літаки запримітили в Макале кілька абісинських відділів, що вернулись до міста, коли італійські стежі відступили. Відділи аскарисів у районі Адіябо зайняли Салякляґа, важний торговельний осередок віддалений 25 миль на захід від Аксума. Підчас бою, який відбувся вчора на південний захід від Гаязієн ранено двох італійських старшин і 10 аскарисів, 2 аскарисів убили. Бій покінчився боєм на баґнети, по якім ворог відступив, оставляючи багато вбитих.

КІЛЬКО АБІСИНСЬКОЇ ТЕРИТОРІЇ МАЮТЬ ІТАЛІЙЦІ?

РИМ, 7. 11. ПАТ. Преса повідомляє, що багато абісинських достойників піддалося ген. Біролієві. Між ин. піддався начальник племени Сеюні Алюлля, що просив, щоб його разом з його людьми приділено до італійської армії. Італійська кавалерія зачала посуватись у районі Мусси. Італійські літаки перелетіли над Аусcою, де населення давало приязні знаки. Італійська

Успіхи наших артистів на чужині.

Під особливу увагу радіо-слухачам.

Відома пара українських артистів — Марія Сокіл та Антін Рудницький — перебувають тепер на гостинних виступах у столиці Литви Кавнасі (Ковні). 29-го м. м. відбувся там симфонічний концерт, присвячений виключно українській музиці, під дириґуванням Антона Рудницького та з Марією Сокіл, як солісткою. Два дні пізніше Марія Сокіл виступила у тамошній Державній Опері в партії Тамари у „Демоні“. Успіх нашої артистки був такий великий, що в часі великої перерви ввесь оперовий ансамбль зготовив їй при відкритій заславі гарячу овацію; представник Опери витав п-ю Сокіл, як „дорогого гостя, представника братнього українського народу“, та вручив їй від товаришів-співаків прегарний дарунок (взірець литовського народного мистецтва). Ввесь час на виставі були присутні президент литовської республики та члени кабінету. Артистів заанґажовано на дальші виступи: М. Сокіл виступить 8-го ц. м. в партії Марґарети у „Фавсті“: ту оперу будуть передавати через радіо (початок год. 7.30 веч.). 11. ц. м. відбудеться симфонічний концерт кавнаського радія під дириґуванням А. Рудницького, з М. Сокіл як солісткою; твори Ліста, Сметани і Брамса. Концерт триватиме від год. 8. веч. до 10.30. Перший концерт і опера „Демон“ були теж передавані радієм.

Із Ковна названі артисти вертаються у половині ц. м. до краю, бо 3-го грудня п-і М. Сокіл співатиме у Великому Театрі у Львові в „Запорожці за Дунаєм“: ту виставу ставить „Кооператива Український Театр“ і „Товариство письменників та журналістів ім. І. Франка“, як тисячну ювилейну виставу невмирущої нашої опери. Поруч з п-ю Сокіл співатимуть теж інші передові артистичні сили, як М. Голинський, Маслюк (Мартіні), Романовський, Балтарович, Лепкова й ін. Дириґуватиме Антін Рудницький, режисеруватиме спеціяльно запрошений для цієї цілі славний режисер Улуханов, теперішній режисер Королівської Опери в Білгороді. Вперше побачимо тоді третю дію „Запорожця“, пера Романа Купчинського, музики Ст. Людкевича.

Податок на „боротьбу з мишами“.

Рада народніх комісарів УССР доручила прокураторові республики перевести слідство до 10 днів у справі нелеґального податку на боротьбу з мишами. Цей податок ввели міські ради у Винниці, Бердичеві і Кам'янці на Поділлі. Цікаво, що рада народніх комісарів, як виходить зі змісту ухвали, довідалася про введення цього податку щойно з московських „Ізвестій“.

З орґанізаційного життя УНДО.

Політичний дискусійний вечір.

Заходами ґен. секретаріяту УНДО відбувся у вівторок 5. листопада ц. р. в домівці УНДО у Львові (Підваля ч. 7.) політичний дискусійний вечір при співучасти ширших кол українського львівського громадянства. Проводив сходинами пос. д-р *Степан Біляк*, секретарював ред. *Гриць Гладкий*. Осереднє місце у цьому вечорі заняв основний реферат голови УНДО посла *Василя Мудрого*, п. н. *„Теперішня політична тактика УНДО"*. Як каже вже сам заголовок основного реферату, цей дискусійний вечір був призначений на те, щоб пояснити перед ширшим збором українських громадян теперішню політику УНДО і вияснити потребу й узасадненість започаткованої недавно зміни української національної політики на З. У. З. у відношенні до Польщі.

У своєму рефераті голова УНДО дав передовсім конспективний огляд розвитку української національної політики на З. У. З. за ввесь час перебування цих наших земель у повоєнній Польщі. Особливо докладній аналізі піддав він історію розвитку цієї політики в рр. 1923—1932, отже від моменту правно-державного прилучення Галичини до Польщі аж до моменту, остаточного провалу українських інтервенцій у справах Галичини на закордонному терені, особливож на форумі Ліги Націй (справа пацифікації). Прелеґент зясував на низці прикладів та фактів, як у цьому періоді українська справа в Польщі скочувалася постійно немов би по похилій площині; засяг і сила життєвих маніфестацій та розвитку українства в Польщі постійно в тому часі звужувались і падали. Свідомість цього була тим більше трагічна, що треба собі виразно усвідомлювати величезну вагу та значіння саме З. У. З. для політичної реґенерації і реактивізації всеукраїнської, особливож східно-української справи. Склалися на цей упадок ріжні причини: натиск держави на українство при допомові ріжних правних норм, екстермінаційна політика адміністрації, розвиток польського державного устрою в напрямку перебудови Польщі в централістичну тотальну державу. З другої сторони облекшували цей натиск Польщі на нас таки самі українці, стосуючи неправильні політичні засоби. Того роду облекшенням і виправданням для польської екстермінаційної політики була впр. постійна революційна акція українського націоналістичного підземелля. Всі надії на підтримку із закордону практично завели; оскільки дотеперішні форми опозиційної політики українства супроти Польщі виявили, що на цій дорозі ми не добудемо повної реалізації усіх цих прав, на яких основі Галичину влучено до Польщі, оскільки теж практика життя виявила, що ще менше успіхів можна ждати в цій справі від того чи іншого натиску закордону.

Осьтак те ступневе сходження вниз національно-організаційної сили українства на З. У. З. веліло відповідальним керманичам української національної політики застановитися над ревізією дотеперішньої політики. В УНДО, як у вирішній українській політичній орґанізації на З. У. З., почалася боротьба двох течій, реалістичної і принципіялістичної. Перша з них станула на становищі необхідности ревізії дотеперішньої принципіялістичної політики і пропонувала перейти на шлях безпосереднього порозуміння з польською державою, отже на шлях компромісу та узгіднення української національної життєвої рації з польською. В основі тієї політики лежала свідомість того, що істнує широка база спільних для цих обох національностей інтересів, потреб і небезпек, які уможливлять взаємний компроміс і порозуміння у справах, що їх ці дві суспільности розєднують. Принципіялістична течія підтримувала дотеперішній курс української національної політики. Вкінці перемогла в УНДО течія реалістична. Щойно з цим ментом виринула у всій ширині справа територіяльної автономії для З. У. З., як цього ідеольоґічного постуляту, на якому слід у будучому сконцентрувати українські національно-політичні змагання в рямцях Польщі. Постулят територіяльної автономії саме є цією базою, на якій слід нам старатися позитивними політичними засобами осягнути те, що виявилося у дотеперішній практиці неосяґальне при стосуванні тактики спротиву й неґації. Реалістичною є цього роду автономічна політика саме через те, що підкреслює з усім натиском істнуючі спільні інтереси й потреби, а в немалій мірі також спільні небезпеки міжнародньо-політичного характеру, перед якими стоять в однаковій мірі ці обидві суспільности. Політика компромісу супроти Польщі засновується на цій передпосилці, що ці обєднуючі спільні моменти є настільки істотні і сильні, що на їх основі буде неможливо перевести початково відпруження й нормалізацію польсько-українських взаємин, а далі свобідний, найширший розвиток українства в рямцях Польщі, забезпечений означеними правними нормами.

А раз уже в засаді вирішено піти цим новим курсом, усі дальші політичні потягнення УНДО випливали льоґічно з цієї засади. На цім тлі прелеґент пояснив далі тактику УПР при ухвалюванні нової конституції, тактику компромісу при останніх виборах до законодатних установ, зрештою також всі політичні потягнення теперішнього проводу УНДО перед урядом і на терені сойму та сенату. Особливо багато уваги прелеґент присвятив справі недавніх виборів, які все ще викликують багато непорозумінь і незрозуміння внутрі нашого громадянства. З особливим натиском референт підкреслив і цю обставину, що частина нашого громадянства сподіється справжніх політичних чуд від цього нового курсу і жде на нагляу й повну реалізацію цілої низки наших оправданих національних постулятів. Тимчасом справа не є легка, вона зустрічає безліч ріжних спротивів також по стороні польського громадянства і треба буде ще багато праці і зусиль, щоби в психольоґічній площині відпружити й очистити ці відносини настільки, щоб можна було перейти до наскрізь позитивних акцій. Але є й невеличкі спротиви по стороні української опозиції. Прелеґент спинився над цією справою основніше, характеризуючи досадними словами і фактами нікчемність ріжних потягнень і наклепів своєї рідної опозиції. В цім місці виводів прелеґента помітно було в лавах авдиторії тут і там неґодуюче порушення; деякі слухачі немов би не хотіли вірити в правдивість цих річей. Доводилося наводити факти й докази цього політичного звиченіння.

Свій реферат закінчив прелеґент висловом міцного переконання у правильність теперішнього політичного курсу УНДО і закликом до солідарної акції всього українського громадянства. Бо тільки порозуміння і тісна співпраця громадянства зі своїм національним проводом нададуть потрібну вагу та уможливлять успіх його праці.

Численно зібрані присутні, між якими було дуже багато жінок, приняли реферат рясними оплесками як виявом одобрення. Після реферату розвинулася коротка дискусія, у якій забрала слово пп: *Е. Тишинська*, радн. д-р *Іван Ковач*, *д-р Дзеровичева*, *інж. М. Чапля* і *пос. д-р Ст. Біляк*. Одобрення й довіря до теперішньої політики УНДО взагалі й УПР як його складової частини зокрема найшло свій вислів також у виводах згаданих вище промовців.

Побажаним булоб, щоб того роду дискусійні вечорі відбувалися частіше та увійшли в постійну орґанізаційну традицію УНДО, бо це без сумніву один з найкращих засобів підтримки безпосереднього звязку з українським громадянством.

З. П.

Селяни відтворюють рідні обряди.

Цікава вистава у Стрию.

Свята селянки, народніх обрядів і народньої ноші розбудили зацікавлення цією сторінкою сільського побуту. Вже свято УМХ-а у Львові показало, як масові виступи селян можуть бути мальовничі. Те саме враження лишило свято селянки на Укр. Жін. Конгресі у Станиславові та й пізніші свята селянок у краю. Але всі ті масові виступи обчислені більше на скількість, як на якість. Знаємо, що українське село затрачує поволі стилеву чистоту свого одягу. Дешева крамщина витискає давні доморобні тривалі вироби. При масових виступах годі відмежувати себе від цього явища й тому масовий виступ, хоч мальовничий, не все видержаний у стилі.

Установи, що спеціяльно займаються народнім мистецтвом, зрозуміли завдання хвилини. І так кооп. „Українське Народне Мистецтво" влаштувала торік у Львові вечір народньої ноші, де жюрі, зложене з фахівців, нагородило і визначило найстилевіші й найкращі строї. Обласний музей „Верховина" влаштував недавно тому (13. жовтня ц. р.) показ народніх обрядів у Стрию.

Оцей показ саме тут хочу обговорити. Перший у тому роді, виконаний силами довколичних селян.

Признаюся, що саме ця обставина викликувала легкий сумнів щодо вартости цієї імпрези. Правда, виділ Музею, якого душею є п. Ольга Бачинська, не дозволяв сумніватися в доцільній та відповідальній підготові. Але дотеперішні масові виступи села не виправдували беззастережного захоплення. „Подільське весілля", яке ми почули недавно тому в радіо, показує, що було право побоюватися. Сільський „сирівець" вимагає для міського виступу деякої обрібки, а тим паче, коли він уже починає сам затрачувати свою своєрідність

Свято відкрив заст. голови музею, п. Залеський. Привитав селян, зібраних на естраді та пояснив значіння цього свята. Ширше обговорила це п. Евгенія Костівна в рефераті, який ішов по промові. По короткій перерві почали виводити обряди.

Перше пішло весілля з Кального, пов. Долина. Молодий, молода, весільний староста, весільна кухарка, родичі молодої, дружба й дружка ось дієві особи цього обряду. Їх доповнювали весільні гості, що були неначе хором у цій виставі.

До хати молодої приходять старости. Стукають у двері й кличуть протяжним голосом батька молодої. Просять вічлігу. Батько їм відмовляє. Стукають і просять ще раз. Батько їх відганяє. Стукають і просять утретє, виголошуючи одноманітним речитативом формулу про „мисливого й куницю, красну дівицю". Їх пускають до хати. Сідають і домагаються їжі. Знову повторяють тричі своє прохання, аж поки не вислухає їх мати молодої. Вкінці хочуть побачити й „куницю, красну дівицю". Їх обманюють. Посилають їм кухарку, прибрану у вінець із соломи. Вони, оглянувши її, відмовляються чемно, але рішуче. Знову домагаються „куниці, красної дівиці". Посилають їм дружку. Знову та сама сцена, аж поки не зявиться справжня молода, за яку молодий складає викуп.

Так виглядає один етап весілля. Іде дівич-вечір, далі весільний похід із музикою. Молодий приходить по молоду до шлюбу. Вертаються й почіпчують молоду в хаті молодого.

Всі ці весільні етапи були розділені короткими перервами. Акція йшла живавим темпом, обряди скорочено до головних сцен. Сільська музика награвала відповідні мельодії й вносила весільний настрій не лише на сцену, але й поміж публику.

Дальші обряди виведено подібно. Показали ще два весілля (Кавсько, пов. Долина і Лисятичі, пов. Стрий), вечерниці (Поляниця коло Болехова) і обжинки (Лисятичі коло Стрия). Переплітали їх покази народньої ноші з ріжних ближчих і дальших сіл. Варто відмітити Торнавку коло Славська за оригінальний очіпок. Сіхів, пов.

Стрий за цікаві картеті спідниці з „вибиванки", Долину коло Болехова за цікавий завій голови, Бойків у Жидачівщині за прекрасну розшиту сорочку.

Невмісна була тавкова продукція сільського хлопця, що з оригінальною народньою творчістю мала малощо спільного. Також колядки та щедрівки не підходили до рямців вистави, обчисленої більш на зорове вражіння.

Одначе ці „прогріхи" маловажні з огляду на цікаво виведену цілість. Найприємнішою несподіванкою була поведінка селян на сцені. Ні сліду якогонебудь заклопотання або й неприродного затосу! Навпаки, всюди природні рухи, жваве темпо танків та завіть звичні весільні балачки викликували повну ілюзію дійсности. Видно, що „грати самих себе" таки найлекше.

Причинилася до цього вражіння також дбайлива режисерія. Як уже згадано, весілля з Кальчужного було дуже переглядне. Довгі сцени поскорочено, весільні співи зведено до найцікавіших. Серед салі (а Стрий може похвалитися гарною, великою салею) побудовано поміст, яким ішов весільний похід на сцену й зі сцени. Так, що показ був дійсно показом того, що в нас збереглося оригінальне і своєрідне.

Зачуваємо, що подібний показ підготовлеться за Гуцульщині, в літі 1936. р. Це справа небикої ваги, тому що на Гуцульщині наша своєрідність загрожена чи не найбільше. Шкода тільки, що всі ці імпрези оминають Львів. У великому місті знайшло би таке свято більший відгук.

Л. Бурачинська.

Легкий спосіб допомогти Рідній Школі.

Знаємо всі дуже добре, якою важною установою є Рідна Школа. Чуємо раз-у-раз про її тяжку, буденну, чорну працю по Кружках, Повітових Союзах і в Головній Управі. Перед кількома днями все громадянство було свідком того великого, морального її осягу, яким був І. Український Педагогічний Зїзд. Всі ми є й дальше під його могутнім вражінням, а дехто й жалує, що цей Зїзд так швидко проминув. („Діло" ч. 296., стаття С. Кругцького). Та це лиш один бік справи.

Другий бік зовсім інший: щораз менші грошеві впливи на потреби Рідної Школи, як Головної Управи, так Повітових Союзів і звичайних Кружків, що удержують одну, а то й кілька шкіл. А нове спосіб помогти Рідній Школі такий легкий, такий приємливий для всіх!

Усі ми щось купуємо! І щож лекшого, як при всяких закупнах зажадати від продавця провірних бльочків Рідної Школи? Коли продавець їх має, це доказ, що він з усіх закупів, зроблених у нього, зобовязався складати відсоток на Рідну Школу, умовлений чи то з дотичним Повітовим Союзом Кружків Р. Ш., чи зі звичайним Кружком. Чим більше, чим частіше, чим настирливіше купці домагатимуться видачі провірного бльочка РШ, тим частіше такі бльочки будуть заводити фірми купецькі, ремесла й усякі підприємства, і кожна з тих фірм буде вплачувати Рідній Школі умовлений процент у більшій скількости. Тому особливо тепер, перед зимою, домагаймося всі громадно при всіх закупнах у всіх крамницях провірних бльочків Рідної Школи! Памятаймо, що купець не сміє підвищувати ціни на товар, що зобовязався платити умовлений відсоток на Рідну Школу. Таким робом Рідна Школа, не чекаючи на добродійні жертви, матиме постійні матеріяльні прибутки на свої потреби. Це дасть їй змогу наладнати всі ділянки своєї діяльности ще краще та тривкіше. Такі бльочки приняло вже багато фірм у Львові, Перемишлі, Станиславові й інших містах.

Для перегляду подаємо список тих підприємств у Львові, що видають українцям такі бльочки та зобовязалися вплачувати умовлений відсоток від ціни продажі. Це 1) Достава, Ринок ч. 43; 2) Дружбяк, Ринок 40 — харчівня; 3) Кузик Андрій, Гродзіцьких 4 — фризієр. заведення; 4) Робітня взуття українських інвалідів, св. Софії 25; 5) Стельмах Василь, Коперника 22 — робітня й оправа образів; 6) „Арс" — Мирааш Теодор, Зибликевича 4 — робітня взуття; 7) „Вітаміна", Костюшка 3 — ресторан; 8) Василь Хоминів, Домініканська 11. — кравецька робітня; 9) С. Герасимович, Бляхарська 14 — українська гуртівня; 10) Кутковський, Сикстуська 14 — фризієрське заведення; 11) Олександер Онисько, Галицька 5. — кераміка, порцеляна, скло; 12) Григорій Клюк, Академічна 14 — кравецька робітня; 13) Ол. Беряк, Руська 18 — робітня й магазин взуття; 14) „Амета", Личаківська 19 — цукрово-овочева крамниця; 15) Блаженко Волод. і Малий Максим. Замарстинів, вул. Цвітова 14 — виріб погноїв під цвіти; 16) Сениця М., Ринок — будка з печивом напроти „Просвіти"; 17) Угрин Іван, Вірменська 15 — ортопедичне, бандажове заведення; 18) Я. і М. Головчак, вул. Вівтівська 4 — ляки і крейдки.

Отже всі домагаймось у крамницях при всяких закупнах провірних бльочків Рідної Школи! Це загальний і всім доступний спосіб помогти установі, що під теперішню пору мусить виконати превеликі завдання.

Конференція послів і сенаторів у Тернополі.

Тернопільський воєвода п. Гінтовт Дзевалтовський скликав конференцію послів і сенаторів тернопільського воєвідства (10 послів і 4 сенаторів), яка відбудеться у вівторок 12. листопада ц. р. в год. 10. рано у сесійній салі тернопільського воєвідського уряду на взірець подібної конференції, що відбулася недавно у Львові для послів і сенаторів львівського воєвідства. Предметом повищої конференції будуть актуальні господарські справи тернопільського воєвідства і звязані з ними постуляти й потреби терену. Реферати з ріжних господарських ділянок виголосять начальники і референти поодиноких ресортів. Учасники конференції дістануть крім цього машинові відбитки рефератів, щоб мали спромогу опісля точно їх переступіювати і тому дискусія над рефератами відбудеться щойно у пізнішому речинці, для якої буде скликана ще одна окрема конференція.

З українських послів запросив воєвода пп.: д-ра Степана Барана, д-ра Степана Біляка, Василя Болюха, Володимира Кузьмовича і Зиновія Пеленського, з сенаторів д-ра Антона Горбачевського і Остапа Луцького. Посол Болюх у згаданій конференції по всякій правдоподібности не возьме участи, бо від трьох тижнів лежить дома недужий на міркове запалення і через цю недугу не міг взяти участи в недавній соймовій сесії.

✝

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
за
бл. п. МОРОЗА МИКОЛИ,
емер. проф. сем.
відбудеться в суботу 9 листопада
в Успенській церкві.
Дружина і дочки.

ГОЛЯНДІЯ НЕ ВИЗНАЄ СОВІТІВ.

ГАГА, 7. 11. ПАТ. Підчас дискусії над буджетом міністерства закордонних справ, голяндський уряд зайняв становище послів, що спротивились визнанню СССР де юре з засадничих причин. Однак уряд зовсім не противиться дальшому розвоєві приватних торговельних взаємин між Голяндією і Совітами.

НАДЗВИЧАЙНА СЕСІЯ СОЙМУ І СЕНАТУ СКІНЧИЛАСЯ.

Президент Польщі розпорядком з 7 ц. м. замкнув надзвичайну сесію сенату і сойму.

АРЕШТУВАННЯ ПРОТИВНИКІВ ЯПОНСЬКОЇ АКЦІЇ У КИТАЮ.

ЛЬОНДОН, 7. 11. ПАТ. Кореспондент „Дейлі Телеграфу" повідомляє: Губернатор провінції Гуйсі виконав останні японські домагання та арештував багато визначних осіб, що вороже відносяться до акції японців. Арештували мабуть 40 осіб, між ними кількох старшин китайської армії. В деяких випадках арешти переводили навіть японські жандарми. Японці виготовили мабуть новий список 20 осіб, що їх мають увязнити. На цім списку є двох професорів пекінського університету Шанг-Монг-Лін і Гу-Ші.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Обох давніх провідників грецької республиканської партії Пападастасію і Папандреова, що їх заслали на острів Миконіс, звільнили і вони вчора вернулись до Атен.

— Вчора ввечорі виїхала до Льондону делегація, що офіційно повідомить короля Юрія II. про вислід плебісциту і в імені грецького народу проситиме короля, щоб вернувся на престіл.

— Вчора з Олександрії виїхало 45 англійських воєнних кораблів, що візьмуть участь у маневрах разом з летунськими ескадрами.

— Римська преса повідомляє з Неаполю, що до Східної Африки відплив корабель, що забрав зі собою 100 літаків.

НОВИНКИ.

— **Засідання Комісії Старої Історії України** при Історичній Секції НТШ відбудеться у пятницю, 15. ц. м., год. 17, а не дня 8. ц. м. На денним порядку справа квестіонаря для записування відомостей про городища й замчища.

— **Закриття ретроспективної малярської вистави** в Національному Музеї (вул. Мохнацького 42) відбудеться 24. листопада. Щоби дати змогу всім відвідати цю виставу, вступ на неї обнижується до 50 сот. Катальог 30 сот. Для шкільної молоді в групах по 20 сот.

— **Найближчі завдання українського краєзнавства.** Комітет вистави „Наша Батьківщина в світлині" влаштовує на цю тему відчит ред. М. Голубця, що відбудеться в пятницю 8. ц. м. в 17. год. в Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка (Чарнецького 24).

— **Вечір сучасної наддніпрянської поезії** відбудеться в суботу, 9. ц. м. в год. 19 в салях Національного Музею. Вступ 50 сот. Салі огріті.

— **В Українськім Наук. Інституті в Берліні** виголосить д-р М. Антонович у пятницю, 8. ц. м. виклад про свої досліди в державному архіві в Кенігсберзі.

— **Премієра в українському театрі.** Управа театру ім. Тобілевича повідомляє, що перша вистава песи Романа Антоновича і Зенона Тарнавського „Гори говорять", опертої на повісті Уласа Самчука, відбудеться не 10 ц. м., але в середу, 13. ц. м. в салі „Скіз", пасаж Миколяша у Львові.

— **Які адвокати боронитимуть підсудних у процесі за вбивство мін. Перацького?** „Газета Польска" повідомляє, що підсудних у варшавському процесі за вбивство мін. Перацького боронитимуть такі українські адвокати: д-р Лев Ганкевич, д-р О. Павенцький і д-р Горбовий. Згадані оборонці бачились уже з підсудними, що перебувають у варшавських вязницях.

— **Під увагу шкільній молоді.** Ідучи назустріч бажанню учнів, що з якихнебудь причин не мали змоги правильно скінчити VI і VII. кляси гімназії, а хотілиб завершити свою середне

шкільну освіту, фахові професорські сили філії Учительської Громади влаштовують підготовчі лекції для тих, що в літньому речинці нього шкільного року хотіли б зголоситися до згаданих іспитів. Довголітня практика управителя лекцій, та його співробітників професорів дає повну запоруку певного успіху. Оплата дуже уміркована. Вписи на лекції розпочалися з днем 4. ц. м. і триватимуть до 15-го. Лекції будуть кожного дня від 3—5 попол. Зголошення приймає Управа підготовчих лекцій: вул. Сикстуська ч. 20, Книгарня „Рідної Школи". При зголошенні слід предложити метрикальний витяг і останнє шкільне свідоцтво. — Філія Учительської Громади.

— **Неправдиві поголоски.** Як довідується агенція Всхуд, вістка про усунення двох віцедиректорів суспільної обезпечальні у Львові, д-ра Корського і Вацека у звязку з люстрацією, яку перевела варшавська комісія, не відповідає правді. Віцедиректор д-р Корський урядує дальше, а Вацек перебуває в урядових справах поза Львовом. На домагання обезпечальні прокуратура окружного суду потягнула до відповідальности всіх тих, що поширювали фальшиві вістки.

— **Станиславів дістане водотяги.** Президент м. Станиславова пос. Стронський робить заходи у Варшаві, щоби добути кредит з фонду праці на будову водотягів у цьому місті. Приготовні праці розпічнуться в наступному році. Переведуть вступні студії, щоб устійнити висоту потрібних кредитів і засягу міських водотягів.

— **Не обтяжувати школи писаниною.** Міністерство освіти видало розпорядок, щоби шкільні кураторії й інспекторати обмежили скількість своїх обіжників і розпорядків до справжньої потреби. Не треба визначувати задто коротких речинців виконання, не збирати матеріяли, які годі доцільно використати, не ставити замотаних і неясних вимог, словом не обтяжувати підчинені влади і школи зайвою і непродуктивною писаниною.

— **Союз Українських Професійних Музик** звертається до всіх наших композиторів, музичних виконавців і музикольогів у краю і закордоном, щоб вони прислали якнайскорше своє „куррікулюм віте", подаючи коротко дати своїх музичних студій, дані про свої твори, їх виконання та видання, про свою сценічну, наукову та педагогічну діяльність. Матеріяли ці С.У.П.М. відповідно зредагувавши перешле до музичного словника Пастірка, що підготовляється у Празі. Всі матеріяли пересилати на адресу „Союзу Українських Профес. Музик" у Львові, вул. Шашкевича 5.

— **Український різьбар, якого подивляє ввесь світ.** Під таким наголовком появилася у варшавському „Курєрі Поранному" із 7. ц. м. стаття про Олександра Архипенка, якого автор К. К. (відомий молодий польський журналіст) ставить поруч найвизначніших сучасних різьбарів. „Сучасне українське мистецтво — читаємо між іншим — є не тільки богате і ріжнородне, але ривалізує теж з мистецькою творчістю навіть найперших, найзнаменитших середовищ і займає вже свою позицію, означену й певну, в європейському та світовому мистецтві".

— **Охорона малолітніх дітей.** Міністерство суспільної опіки оголосило список занять, до яких не вільно вживати малолітніх. М. і. заборонені в цирках, кабаретах і інших видовищах виступи малих дітей, що виконують карколомні акробатичні штуки. За такі акробатичні пописи винуватці станнуть перед судом.

— **Кодекс адвокатської етики** Адвокатська рада у Варшаві покликала окрему комісію, що має занятися виготовленням кодексу станової етики. Кодекс означить спосіб поведінки адвокатів з клієнтами та між собою і має на меті охорону етичного рівня палестри.

— **Астрономічна обсерваторія на Чорногорі.** Військова влада в порозумінні з авіятичним товариством оголосила конкурс на проект будови астрономічно-метеорольогічної обсерваторії на Чорногорі. Обсерваторійний будинок мусить мати одну круглу вежу (башту) для астрономічних праць і другу вежу прямокутну для метеорольогії. Для проектованої обсерваторії замовлено великий астрограф з проміром 33 цм.

— **300-літній процес.** Між громадами Ялинковате і Рожанка Вижна біля Сколього ведеться від трьох століть спір за велику полонину на т. зв. Чорному Верху недалеко чехословацької границі. В часі процесу перед окружним судом у Стрию предложено процесові акти з 1630 р. Є на них ручні знаки неписьменних „князів", що брали участь у цьому процесі. Є теж акти з 18-го століття. Спір виграла тоді громада Ялинковате. В 1811 р. розпочався новий процес, що скінчився в 1871 р. присудом найвищого суду у Відні. Тепер наслідком наказу повітового виділу зігнати худобу мешканців Ялинковатого з полонини Чорний Верх ведеться перед окружним судом у Стрию третій процес, що скінчився покищо корисно для громади Ялинковате. Процес в першій інстанції коштував 4.000 зол. Громада Рожанка заповіла апеляцію.

— **Опікун вязнів.** Вязничного дозорця в Богородчанах, Евстаха Ридля потягнено до судової відповідальности за своєрідне виконування обовязків. Він випускав вязнів на місто, так що вони волочилися цілий день вулицями, а на ніч верталися до вязниці. Раз напали навіть на Михайла Стефанюка й ограбили його. За таку „опіку" над вязнями мають тепер його судово нагородити.

— **Виказ стану занять для суспільної обезпечальні.** Суспільна обезпечальня подає до відома, що на місяць листопад працедавці мають предкладати викази стану заняття в 5-тижневому обрахунку, зате місяць грудень у 4-тижневому.

— **Львівська хроніка.** Карний суд засудив Ізраїля Шнайда, Якова Горовіца і Леона Рінтлена на кару від 1 до 3 літ вязниці за те, що вирвали з рук одної пані торбинку з грішми. — На вул. К. Ліщинського застрілився 30-літній друкарський помічник Карло Волиняк. — З вікна другого поверху вискочила Антонина П., управителька військової бібліотеки

— **Трагічна смерть гімназиста.** Над потоком у Модричі пов. Дрогобич знайшли тіло Павла Рулика, абітурієнта української гімназії в Дрогобичі. Хтось застрілив його правдоподібно 2. листопада в ночі. Куля перейшла ззаду голови, пробила мозок і вийшла крізь чоло. Справою занялася слідча влада.

— **Вбивство за ґрунт.** В селі Коровиці, пов. Любачів, між реемігрантом із Франції Федором Желізком і його сестрою Настею Ільницькою та її сином Стефаном був спір за кусник ґрунту. Обі сторони то сіяли то збирали зі спірного поля, не чекаючи на судове рішення справи. Раз Желізко довідався, що жито, яке він посіяв, збирають Ільницькі. Прийшло до сварки, аж врешті Желізко стрілив двічі з револьвера до сестрінка Стефана, кладучи його трупом. Передвчора він станув перед карним судом у Львові і дістав 7 літ вязниці.

— **На кару смерти** засудив трибунал луцького окружного суду на виїздній сесії в Ковлі Адама Андрощука і Миколу Ярошевича, членів бандитської шайки, зложеної з 21 осіб. Шайка мала на сумлінні кілька грабіжницьких убивств і багато крадіжей. 16 обвинувачених засуджено на кари вязниці від 6 літ до півтора року, трьох увільнено.

— **Пожежник палієм.** Окружний суд у Торуні засудив на 2 і пів року вязниці 20-літнього Йосифа Заборського, члена пожежної сторожі в Оборах, який сам підпалював або намовляв до підпалу стіжків, щоби він перший міг ставитися на місці і пописуватися бравурою при гашенні вогню.

— **Крівава трагедія** розігралася в почтовому уряді в Кремянці. Якийсь Зигмунт Місяк застрілив з револьверу урядничку Францішку Клімову, опісля вистрілив до жінки управителя почти Янини Дославської, яку положив трупом на місці, зранив тяжко її 13-літню доньку Ірену, а вкінці відобрав собі життя. Справою занялася слідча влада.

— **Самогубство дідича.** В поїзді, що приїхав із Скерневиць до Варшави, знайшли 46-літнього дідича, Льва Лопатина, з простріленою головою. Як показалося, Лопатин скінчив самогубством і за причину подав у залишеному листі матеріяльні клопоти.

— **Суперечности природи.** В Туркестані панує велика спека, що доходить до +30 ст. В Асхабаді термометер показує 37 ст. тепла. Одночасно в середущій і північній Росії панують морози, що доходять до 20 ст.

— **Забезпека літаків перед експльозіями.** На летунському майдані під Брюселем випробовують винахід одного бельгійського інжініра, що має на меті охоронити літаки перед експльозією бензини. При помочі окремого приладу можна на випадок примусового осідання або як грозить упадок, відчепити збірник бензини від апарату і відкинути. Проби дали корисний вислід. Для забезпеки летунства перед експльозіями цей винахід має величезне значіння.

— **Шілер упав на землю.** В Берліні склалася катастрофа при демонтуванні памятника Шілера на площі перед великим театром. Величезний двигун завалився, коли обтяжили його памятником, причому фіґура поета впала з висоти 3 метрів на землю. Ушкодження такі великі, що тепер мусять піддати її старанній направі. Памятник мали перенести до західної дільниці, де призначили йому місце в т. зв. ліску Шілера.

— **Летунські катастрофи.** Французький літак, що удержував правильну пасажирську комунікацію з південною Америкою, пропав на Атлянтійському океані, вилетівши з Баїї. — Недалеко атенської пристані для гидропланів упав у море військовий літак, причому згинули два летуни.

— **Рузвельт кандидатом на президента.** На нюйорській біржі вже почали робити заклади за те, хто буде найближчим президентом Злуч. Держав у 1936 р. Публика цікавиться виборами на президента дуже слабо. Першого дня закладів приняли всього 35.000 дол., тоді коли минулого року люди заложилися на 1.500.000 дол. Рузвельт є єдиним кандидатом демократичної партії і його шанси оцінюють як 10 до 1. Республиканці не мають ще свого кандидата; шанси республиканців такі: Гувера 1 до 3, сенатора Бора 1 до 4, Огдена Мільса 1 до 6, полковника Рузвельта (далекого свояка президента) 1 до 21. Є ще дикий республиканець Гамільтон Фіш, але за нього дають 1 на 100.

— **Затонув корабель.** Шведський корабель „Герд", що плив з Антверпії до Мальме, ударився на Північному морю з фінляндським кораблем „Лінгардом" і затонув. На його палубі находилася залога, зложена із 22 осіб. Всі згинули

— **Фільмові артистки божеволіють.** З Голівуду наспіла вістка, що відомий фільмовий артист Джон Берімор збожеволів. Підчас накручування фільми він почав нараз кидатись і кричати, викликуючи жах в ателіє. Його мусіли звязати і в кафтані безпечности відставити до заведення для умово недужих. Лікарі не мають надії, щоби він подужав. В останніх часах він став проявляти сильний психічний розстрій, передчуваючи кінець своєї артистичної карієри одночасно з упадком молодости. Як відомо, Джон Берімор, брат не менш голосного фільмового артиста Ляйонеля Берімора старшого, грав ролі амантів і донжуанів, користуючись захопленням жіноцтва у всьому світі. Тепер він доходить уже до 50-ки і тому засяг його роль сильно звузився. Це вже другий випадок психічного заломання у фільмовому світі в Голівуд. Недавно занедужав подібним способом голосний комік Бестер Кітон, з яким розвелася його жінка. Одначе зачувати, що його вже випустили із заведення для умово недужих.

— **Ріжні вістки.** У данському місті Струер розірвалась крематорійна піч саме тоді, коли в ній спалювали трупа; крематорія сильно знищена. — У Чехословаччині закінчили слідство проти двох партій німецьких шпигунів, зложених із 29 осіб; більшість із них належить до судетської партії Генляйна.

— **Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові,** вул. Чарнецького 24, мав у місяці жовтні 158 катальогових чисел приросту до ч. 25.671 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольогія 17, побутова ста-

…овина 2, історичні памятки 3, церковна старовина 2, етнографія 118 (у тім збірка старої сокальської кераміки та стара сокальська піч …афлева), графіка 2, репродукції більші 2, вигляди топографічні 25, альбоми топографічні 3, фотографії 24, монети 55, банкноти 39, медаля 1, відзнаки 2, печатки 4. Жертводавцями були пп.: д-р Барвінський Б., Бучакова, Влах І., Греброва Е., проф. Гайдучок С., ред. час. „Готові", Гуцало П., Гела С., Дурбакова М., Дацко О., учит. Дриндак І., проф. Жарський Е., З…адська В., Іваник Е., Кулачковська О., м-р Кривокульський В., о. Кохалевич М., інж. Ковельський Б., Лемішка П., Левицька М., Матчакова С., Масляк Р., інж. Нанасси, ред. час. „Наш Клич", Охрім Д., дир. Прудивус М., дир. Пеліх Т., Тов. „Просвіта" у Львові, Рудий О., Рура П., радн. Русин М., Стахурський В., радн. Сопотницький О., Свидюк С., дир. Тимчина М., Український Спортовий Союз у Львові, Українське Товариство Допомоги Емігрантам у Львові, Федюк С., дир. Ціпановська О., ред. Чарнецький С., Яцишин І. — Управа Музею складає всім щиру подяку. Виставу вишивок, тканин та прикладного народнього мистецтва відвідало 1312 осіб. Тепер відчинена виставa „Наша Батьківщина у світлині", яку можна відвідувати щодня від 9—17 год.

— Дрібні домашні клопоти зникають, якщо запопадлива пані дому засобиться у буліонові кістки Кнорр. Коли залеємо буліонову кістку кипятком маємо за секунду знаменитий буліон до пиття. Позатим кістка буліонова знаменито надається до поліпшення смаку всілякого роду зуп, сосів, городини, а навіть росолу з мяса. Також салатки, риби, макарони, кашки тощо, значно зисківають в смаку, коли додаємо до них буліонові кістки Кнорр. Тому кожний, що дбає за правдиві і смачні страви, буде мати постійно запас буліонових кісток Кнорр, тимбільше, що крім знаменитого смаку є дуже дешеві, бо 3 кістки коштують тільки 20 сотиків.

Дивогляди.

ЯЙЦЯ НЕ БУДУТЬ РОЗБИВАТИСЬ.

Один куровід із Ґлесґов заявляє, що найшов спосіб, щоб яйця не билися. Кожне яйце вкладає він в якусь таку рідину, що від неї воно тверде, покриваючись елястичною поволокою. Може таке яйце падати навіть на камінь, не розібється. Питання тільки в тому: чи оплатиться покривати яйця у краях, де вони такі дешеві як у нас. Зате не знає англієць, що його винахід можна би вжити до писанок і крашанок.

228 МІСТ ЖДЕ НА СВОЇ ХРЕСТИНИ.

228 американських міст чекає на хрестини. Імена, які мають тепер, треба буде їм змінити тому, що кілька міст, часом і кільканацять називається так само. Таких назв як Джорджтавн або Кінгставн є безліч; є навіть 5 Філядельфій і три Ню Йорки; є в Америці Берліни, Франкфурти та багато інших відомих европейських міст. Почта має постійно клопіт з адресами, часто висилаючи листи до европейських міст замість до американських

7 КІМНАТ З ОДНОЇ

Одна фабрика меблів у Льондоні вигадала спосіб, як одну більшу кімнату перемінити легко, швидко і дешево на 7 малих кімнат. Мае хтось більшу салю — підходить до спеціяльного механізму і наче в казці саля перемінюється на їдальню, вітальню, спальню, кабінет до праці, дитячу кімнату, сальон і салю до танців. Усе це з відповідними меблями

Посмертні згадки.

Марія з Янкевичів Ґамота, дружина емер. судді окр. померла дня 6. листопада ц. р. Похорон відбудеться 8 листопада в год. 14 з крипти ОО. Бернадинів на Личаківський цвинтар. В. Їй П.

Ольга з Шухевичів Величковська, вдова по бл. п. о. Теодорі, довголітнім пароху Долини, померла по довшій недузі дня 26. жовтня ц. р. у 80-тім році повного посвяти, трудящого життя. Похорони відбулися дня 29. жовтня ц. р. В. Їй П.!

Дописи.

ЧОРТКІВЩИНА.

Вдатна лугова вистава в Джурині. Почалася осінь, а з нею дощі і болота. Тяжко робити вправи на площі. Тож джуринський „Луг" відіграв 27. жовтня три комедії: „Жених з міста", „Пильнуй своєї хати" і „Розбите зеркало". Вистави випали дуже гарно, бо і луговики і луговички грали добре. Проби відбувалися кілька тижнів, останні два тижні перед виставою що вечора кожного дня. Зі своїх роль вивязались дуже добре з луговичок Анна Квасниця, Анна Родзюк і Цісерська Ася, з луговиків Сисак і Шумега. Незле випала також роля жениха, яку грав Коцюк М. На виставу прийшло публики дуже багато. Порядку на салі, при касі і при дверях пильнували члени Старшини. По виставі відбулася забава для молоді. Із зібраних грошей вислав джуринський „Луг" до „Великого Лугу" на вирівнання довгу 27 зол., решту грошей призначено на закупно книжок. Так повинні поступити всі ті „Луги", які мають довги в централі.

— —

ЗБАРАЖ.

Академія в честь 70-ліття уродин Митрополита. Дня 27. 10. святкувало громадянство Збаращини 70-ліття уродин Митрополита Андрея. Академію попередила торжественна Служба Божа в церкві Воскресенській, яку відслужив місцевий завідатель о. Василь Болиновський разом з о. Петром Кіжиком та о. Миколою Іванчуком. Діяконували о. Дмитро Сенківський та о. проф. Осип Кодельський. Гарну проповідь виголосив о. Мацелюх, парох Чернихoвець. В год. 1.30 почалася святочна академія у битком виповненій салі в Українськім Домі. Академію почала орхестра Українського Дому, опісля була добре обдумана промова м-ра Данилова. По промові мішаний хор „Бояна" під управою дир. Л. Краснопери відспівав „Витай нам Архиерею!" Після цього о. Болиновський відчитав привітну телеграму до Митрополита, яку присутні приняли гучними оплесками, а хор відспівав многоліттіє. Далі були дві деклямації: дитина Любки Богачевської та П. Березвцької, яка зі зрозумінням віддеклямувала „В храмі св. Юра". Відтак ішли продукції орхестри. Потім міш. хор „Бояна" відспівав зовсім поправно три псальми. Молитвою „Боже Великий" академію закінчено. На святі явилась дуже численно інтелігенція зі Збаража й повіту, а також міщанство та селяни з поблизьких сіл.

Присутній.

Спорт.

„ДОВБУШ" ОСІННІМ МИСТЦЕМ БУКОВИНИ.

Пишуть нам з Черновець:

Минулої неділі 3. ц. м. виграв черновецький „Довбуш" мистецькі змагання з жидівською дружиною „Макабі" 6:0 і цим запевнив собі передове місце в клясі А. — В цьому сезоні виграв „Довбуш" всі гри за мистецтво, так що в свої 15-і роковини, які він святкує 24. ц. м., виборов гідне місце для жовто-блакитних барв клюбу і тимсамим гідно заступає український спорт на Буковині.

УЖГОРОД. СЛАВЯНИ — МАДЯРИ 3:2 (0:1).

В неділю 3. ц. м. відбулися в Ужгороді на грищі „Руси" мячеві змагання поміж репрезентаціями дружин славянських і мадярських, при чому славянську дружину творили майже поголовно грачі „Руси". Гра з обох сторін була гарна і ведено її в живому темпі. Ґолі для славянської одинацятки стріляли: Крайняк, Криж і Кобзяр.

ІТАЛІЯ ЗРИВАЄ СПОРТОВІ ВЗАЄМИНИ З 50 ДЕРЖАВАМИ.

Від 18. листопада ц.р. обовязуватимуть господарські санкції проти Італії. Цього дня італійські змагуни зірвуть усі спортові взаємини з тими державами, які беруть участь у санкціях. Таким чином Італія зірве спортові взаємини майже з усіми державами Европи і це може довести до деяких ускладнень (недалека Олімпіяда). Зате Італія увійде в тісніші взаємини з такими державами: Австрією, Мадярщиною і Німеччиною, бо вони не беруть участи в санкціях

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ РЕКОРДИ ЕВРОПИ.

Список легкоатлетичних рекордів Европи представляється тепер ось так: 100 м. — Йонат (Німеччина) 10.3; 200 м. — Керніґ (Німеччина) 20.9; 400 м. — Ліддель (Англія) 47.6; 800 м. — Геймсон (Англія) 1:49.8; 1500 м. — Беккалі (Італія) 3:49.5; 5 км. — Легтінен (Фінляндія) 14:17; 10 км. — Нурмі (Фінляндія) 30:06.2; 110 м. плітки — Фінлей (Англія) 14.3; 400 м. плітки — Петерсон (Швеція) 52.2; гинці 4 × 400 м. — Англія 3:11.2; Скок удалечінь — Лонґ (Німеччина) 7.73; скок уисочінь — Коткес (Фінляндія) 201; скок зі жердкою — Гофер (Норвегія) 425; трискок — Свенсон (Швеція) 15.44; стусан кулею — Вельке (Німеччина) 16.33; мет диском — Андерсон (Швеція) 53.02; мет ратищем — Ярвінен (Фінляндія) 76.10; мет молотом — Кадлиган (Ірляндія) 56.90; десятизмаг — Зіворт (Німеччина) 7824.5 точок.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Андрій Яковлів: ОСНОВИ КОНСТИТУЦІЇ У. Н. Р. Париж 1935. Стор. 64. ф. 16°.

Володимир Гаврилюк: „СОЛЬО В ТИШІ". Поезії. В-во „Смолоскипи", Львів, 1935. ст. 32.

ЖУРНАЛИ:

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ. Львів, листопад 1935. Р. II. Ч. 12.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж, 3. листопада 1935. Р. XI. Ч. 43.

КАМЕНЯРІ. Голос молоді. Львів, листопад 1935. — Ч. 11.

НАШ СВІТОГЛЯД, науково-виховний журнал. Стрий 3. листопада 1935. Р. I. Ч. 1.

НАШ ПУТЬ, независимый журнал молодых. Львов ноябрь 1935. Год I. Нр. 1

Радіокутик.

СВІТОВОЇ СЛАВИ СОЛІСТИ В РАДІО. Варшавське радіо, знаючи, як люблять слухачі музику, вводить у свої симфонічні концерти новинку, що напевно врадує всіх радіоаматорів. Симфонічні концерти в радіо, що досі були скромні, якщо йде про солістів, будуть знову незвичайні, завдяки світової слави солістам, яких запрошуватимуть до мікрофону варшавського радіа. Ці концерти з участю славетних солістів передаватимуть що два тижні вечір у пятницю. Інавгураційним концертом цього симфонічного сезону буде концерт у пятницю 15. ц. м., в якому виступатиме одна з кращих европейських співачок Ева Турська-Бандровська. У перших днях грудня в циклю тих концертів візьме участь один з найбільших скрипаків сучасної доби — Жак Тібо.

НА ПРИКОРДОНАХ АБІСИНІЇ. Дня 11. ц. м. в год. 17.50 проф. Михайло Седлецький говоритиме у відчиті п. н. „На прикордонах Абісинії" на основі власних вражінь про країну і вдачу населення Нубії.

САНКЦІЇ В РАДІО. Перші санкції, що їх ввела в життя Англія у відношенні до Італії, були в радіо. Американська станція СБС запросила ряд женевських делегатів, щоб виголосили перед мікрофоном інтерв'ю про політичну ситуацію, яке мали передавати каблем до Англії, а звідти короткохвильовою станцією до Злуч. Держав. Між іншим погодився на таке інтерв'ю і барон Альоізі. Та на десять хвилин перед авдицією, коли все технічно було готове, СБС повідомила телефонічно Женеву, що не буде передавати промови барона Альоізі. Причину до цього дало доручення англійського уряду, який при цьому покликувався на відому резолюцію Союзу проти Італії та обовязки, що їх ця резолюція накладала на Англію. Переслати трансмісію через якусь іншу країну було вже годі і промови італійського делегата не почув ніхто.

РАДІО ДЛЯ ІТАЛІЙСЬКОЇ АРМІЇ В АБІСИНІЇ. Італійський уряд робить постійно зусилля, щоб дати своїй території в Африці радіомережу. Третя короткохвильова італійська радіостація, якої будову недавно скінчили, випромінюватиме свої хвилі не на західну й не на південну, а на східну Африку. Італійська армія, що змагається там, матиме багаті програми, призначені спеціяльно для неї. Програми ці будуть зложені з вісток з батьківщини, політичних подій та доброї веселої музики.

ЯКІ ПРИБУТКИ ДАЄ РАДІО. „Радіоцельт" оголошує такі цифри про державне Чехословацьке радіо: абонаментові оплати по 10 чк. від 750 тис. радіослухачів доходять річно до 90,000.000 чк. З цього 60 проц. бере почта а 40 проц. радіо. В 1934 році з загальної суми 74,000.000 чк. дістала почта 44,000.000 чк. на будову і консервацію технічної радіоапаратури. Решту зужило радіотовариство на технічне уладження й адміністраційні видатки, з чого тільки 7,000.000 чк. виплатили Чехословацькій Пресовій Агенції.

СЛІПІ НЕ ПЛАТЯТЬ ЗА РАДІО. Французький міністер почти Мандел повідомив через м-ство здоровля всі лічниці, що сліпі від листопада ц. р. не платитимуть абонаменту за радіо. Лічниці видають тільки відповідні посвідки, а радіо йде на руку нещасним калікам і на свій кошт закладає їм радіоприймач.

В НІМЕЧЧИНІ ВДВОЄ БІЛЬШЕ РАДІОАБОНЕНТІВ, ЯК АБОНЕНТІВ ТЕЛЕФОНІВ. У вересні, першому місяці нового радіосезону, пошта Німеччини вписала 109.756 нових радіоабонентів. Дня 1. жовтня загальне число радіоабонентів дійшло до 6.651.924, втому 483.188 сліпих, воєнних інвалідів і бідних, звільнених від радіооплати. В порівнанні з числом телефонічних абонентів, яких є 3.13 міліона, кількість радіослухачів є вдвоє більша.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Камінка Струмілова:
8. XI. „Дівча з Маслосоюзу".
9. XI. „Отаман Пісня".
10. XI. „Гори говорять".

Львів — саля „Скіз" Пасаж Міколяша:
13. XI. Премієра „Гори говорять", інсценізація з повісти Уласа Самчука — Р. Антоновича і З. Тарнавського на 5 картин.
14. XI. „Дівча з Маслосоюзу", оперета на 3 дії Барнича і Павлусевича.
Початок год. 8. веч.
Білети вже можна дістати у „Союзному Базарі".

Український театр „Заграва" — саля „Робітничого Дому".
Перемишль.
8. XI. „Обітована Земля".
10. XI. „Верблюд нухом голки".

Великий Міський Театр.
Пятниця, 8. XI. год. 8. веч. Аб. 3. ціни найнижчі „Музика на вулиці".
Субота, 9. XI. год. 8. веч. Аб. 4. „Фридрих Великий".
Неділя, 10. XI. год. 12. впол. Театр Орлятка „Олімпіяда на дворі короля Уика"; год. 3.30. Аб. 1. ціни найнижчі „Музика на вулиці"; год. 8. веч. Аб. 4. „Фридрих Великий".

Театр Ріжнородностей.
Пятниця, 8. XI. вечірний.
Субота, 9. XI. вечірний.
Неділя, 10. XI. год. 8. веч. Аб. 3. „Шіснацятилітка".

Кіна.

АДРІЯ: „Тарзанове кохання", „Наші шофери".
АПОЛЬО: „Княжна чардаша".
АТЛЯНТИК: „Любощі" на основі Арт. Шніплера.
ВАНДА: „Син Кінг-Конга", „Гарний є світ".
ҐРАЖИНА: „Мальована заслона", „Два ґільтаї".
КАСІНО: „Не відходи від мене" (Ел Бергнер).
КОПЕРНИК: „Монте Хрісто".
МАРУСЕНЬКА: „Бар-Міцве", „Живи та смійся".
МІРАЖ: Сестра Марта є шпіоном".
МУЗА: „Петрусь" (Фр. Ґаль).
ПАКС: „Весняна парада" з Францішкою Ґаль.
ПАЛЯС: „Вередлива Маріета" (Джанета Мекдональд).
ПАН: „Великий грач", „Шукачки золота".
РАЙ: „Дві Йоасі" (Сносарська).
СВІТ: „Помста дикуна" та виступ славної телепатки Іванни Ґріґо.
СОНЦЕ: „Чорний кіт" (Борис Карлов), ревія „Бокс у ревії".
СТИЛЬВЕ: „Малий полковник" (Шерлі Темпль), ревія „На пляжі".
ТОН: „Клеопатра" з Кл. Кольбер.
УТІХА: „Тигр Пацифіку" і ревія.
ХИМЕРА: „Пекло" на осн. Дантого та Тижневик із Абісинії.

Закордонне радіо.

Пятниця, 8. листопада 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.30 Скрипка, 20.45 Симф. концерт, 22.10 Популярна музика. **Брно** (325,4) 19.10 Життя на Закарпатті. **Кошиці** (259,1) 12.35 Концерт. **Прага** (470,2) 17.05 Брамсові твори, 19.40 Весела муз. авдиція, 20.40 „Русалка" оп. Двожака. **Париж** (1648) 12.15, 18.30, 19.30 Симф. музика, 21.45 „Маріета" оп. Оск. Штравса, текст. Саши Ґітрі. **Білгород** (437,3) 11.00 Концерт, 13.15 Нар. пісні, 20.00 Нар. пісні й танки. **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 16.30 Солісти, 19.00 Оп. мельодії (муз., спів), 20.10 Камер. музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Штравс-Мілекер-Суппе, 18.25 Форт. ресітель. **Кельн** (455,9) 17.00 Концерт, 20.10 „Шах королеві" оп. Геца. **Ляйпціг** (382,2) 16.00 Вокальні квартети Брамса, 17,00 Концерт. **Мінхен** (405,4) 19.00 Камер. музика, 20.10 Веч. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Спів, 13.00 Концерт квінтету, 18.45, 20.20 Концерт. **Міляно** (221,1) 20.50 Іт. оп. мельодії, 22.15 Форт. ресітель Колети Гано. **Рим** (420,8) 12.80 Легка музика, 20.50 Камер. концерт, хор італ. пісенькарів.

Субота, 9. листопада 1935.

Відень (506,8) 15.15 Концерт цитристів, 19.10 Від Штравса до Легара. 22.10 Форт. ресітель. **Братислава** 298,8) 18.10 Мадярські романси. **Прага** (470,2) 12.35 Сальон квартет, 16.05 Легка музика. **Париж** (1648) 17.00 Легка музика, 21.00 Камер. музика та поезія. **Білгород** (437,3) 11.00, 16.20 Концерт, 17.00 Нар. пісні. **Берлін** (356,7) 16.00 Симф. „Ероіка" Бетовена. **Кенігсвустергавзен** (1571) 17.00 Пісні, марші, поезії. **Кельн** (455,9) 12.00 Музика. **Мінхен** (405,4) 15.15 Соната г-дур Рідінгера, 19.10 Пісні. **Будапешт** (549,5) 13.30. 17.30 Циганська музика, 22.20 Форт. ресітель. **Міляно** (221,2) 12.30 Концерт сучасної музики. **Рим** (420,8) 19.15 Легка музика, 20.50 „Вільний стрілець" оп. Вебера.

Львівське радіо.

Пятниця, 8. листопада 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, **10.00 Трансмісія Богослуження з Успенської церкви у Львові**, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для дітей: Портрет п. Іляріона, 12.40 Орхестра, рефрени. 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 З ринку праці, 13.35 Ріжні мельодії з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Думки й мельодії з гр. пл., 1) Український танок, 2) Віють вітри, 3) Шо то за шум — орх. балалайок 4) Дві думки — хор із Косова, 5) Стоїть явір, В. Качмар, 6) Виноград Сальомея Крушельницька, 7) Вівці мої, 8) Сінокоси — хор, 9) Баркароля, 10) Дві мельодії на бандурі, 11) Гуцулка орх. Резерва: Лисенко: Серенада (хор Котка), 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Для ст. дітей: Листопад на небі й землі, 17.00 Репортаж. Висока гірська обсерваторія на Розспівановy Шпилі, 25.15 Хвилина поезії, 17.20 Солісти (музика. спів), 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Концерт старої музики з гр. пл., 18.30 Листи та програми, 18.40 День доброти для звірят, **18.45 Віольончелевий ресітал Івана Севастіяна Барвінського, акомп. Василь Барвінський, 19.00 Перша українська енцикльопедія, виг. Карло Курилюк.** 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Бюро студіїв розмовляє зі слухачами, 20.00 Актуальний монольоґ, 20.10 „Ля серва падрона" (Служниця як пані) ком. оп. Перголезія, 21.35 Веч денник 21.45 Із суч. Польщі, 21.50 Твори Карла Шимановського (скрипка; фортепіян — композитор), 22.20 Танк. музика в вик. орх.

Субота. 9. листопада 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу. 12.03 Полудневий денник, 12.15 Концерт орх., 13.0 Фрагменти з менше відомих опер — гр. пл., 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 Концерт бажань, 14.30 При чорній каві — гр. пл., 15.00 Новеля Йос. Конрада: Ядро темноти (до Африки), 15.15 Польська морська торговля. 15.20 Біржа. 15.30 Концерт орх., 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Концерт гармоністів, 16.30 Техн. скринька, 16.45 Вся Польща співає, 13.00 Із Сх. Пруссії: Країна за стіною. 17.15 Новини з гр. пл., 17.36 Дикий кріпик 17.50 Місто Хелмно, 18.00 Вес. авд. для дітей: Осінь, 18.30 Огляд видавництв, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Як села стали містом: Великий Львів, 19.20 Реклям. концерт, 16.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Бунт бльок — легка муз. авд., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Про Варшаву, 21,30 Концерт симф. орх., фортепіян. 23.05 Прогулька по Европі.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.29—5.32.

Нім. марка 1·35—1·42, фр. франки 34·90—35·05, шв. франки 172·25—172·75, фунти стерлінги 26·00—26·15, австр. шілінги 99·50—100, чеські кор. 20.75—21.25, рум. леви 27.50—29.00, італ. ліри 34.00—36.00.

Золото: Доляри 9.00—9.03, Рублі 47.00—48·00, Фр. франки 34.40—34·80, Корони 36·20—37·00, Дукати 83·00—83.50; 1 грам золота 5.924.

Срібло: Корони 0.34, Рублі 1.50, Фльорени 0.85; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Премієвки.

Долярівки 52.50—54·00, Будівел. 40·50—42·00.

Акції Банку Польського 94.25, Стараховичі 33.00—33.75.

ЗБІЖЕ.

	Ціни льоко Львів від до
Овес одн.	14.00—14.50
Овес одн. л. зам.	13.50—14.00
Овес зб.	13.50—14.00
Овес зб. легко зам.	13.00—13.25
Овес одн. без клявз. мін. варт.	14.75—15.25
Овес одн. легко зам. без клявзулі мн. варт.	14.75—14.75
Ріпак літний	39.00—39.50
Ріпак зимовий	42·00—43·00
Висівки житні	6·75— 7·00
Висівки пш. грубі	8·00— 8·50
Висівки пш. сер.	7·25— 7·50
Висівки пш. міхкі	10.00—10.00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 7-го листопада ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів,

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·50 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60 „
1 л. молока	0·16 „
1 л. сметани	0·75 „
1 к. яєць	4·50—4.55 „

Тенденція на масло знижкова, на молоко звишкова, на яйця сильна, на сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 7. XI. ц. р. платить своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці льоко подвіря птахо-мясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курячий молодняк 0·90—1.30 І. кл.	0·95 зол.
Курки однорічні І. кл.	0.95 „
Качки годовані з ясним опір.	0.75 „
Качки товщеві	0.90 „
Гуси годовані	0.75 „
Гуси товщеві	0.90 „
Пантарки годовані	0.90 „
„ товсті	1.— „
Індики год.	1.— „
Індички год.	1.10 „
Індики товсті	1.10 „
Індички товсті	1.20 „

Курки й курята приймає в кожній кількості. Іншу птицю в кількости визначеного приділу для кожного свого поставця. Птиці не годованої, худої не приймає. Приймає нових доставців.

Купує вівсяну питльовану муку, просо й овес

ОПОВІСТКИ.

На могилу **Юрія Александровича Магалевського** замісць квітів зложили Донцови 10 зол. на Т-во Укр. Захоронка у Львові.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.